

Тема 2. Огляд світової торгівлі

План

1. Хто з ким торгує?
2. Зміна векторів міжнародної торгівлі. Чи став світ меншим?
3. Чи досі діють старі правила?

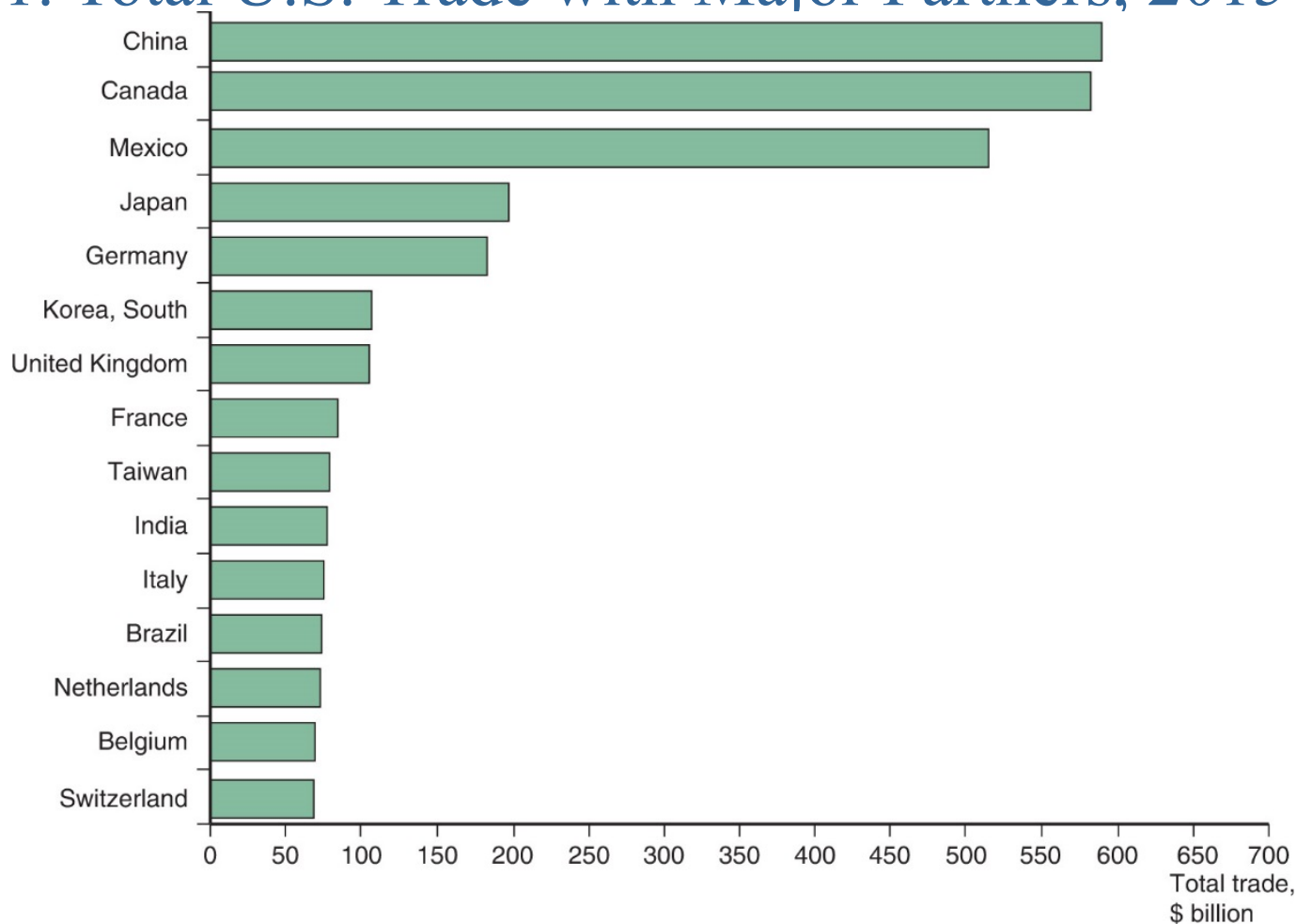
1. Хто з ким торгує?

- Понад 30% світової продукції реалізується через національні кордони.
- П'ятьма найбільшими торговими партнерами з США у 2015 р. Були Китай, Канада, Мексика, Японія та Німеччина.
- Найбільші 15 торгових партнерів із США становили 75% вартості торгівлі США у 2015 році.

1. Хто з ким торгує?

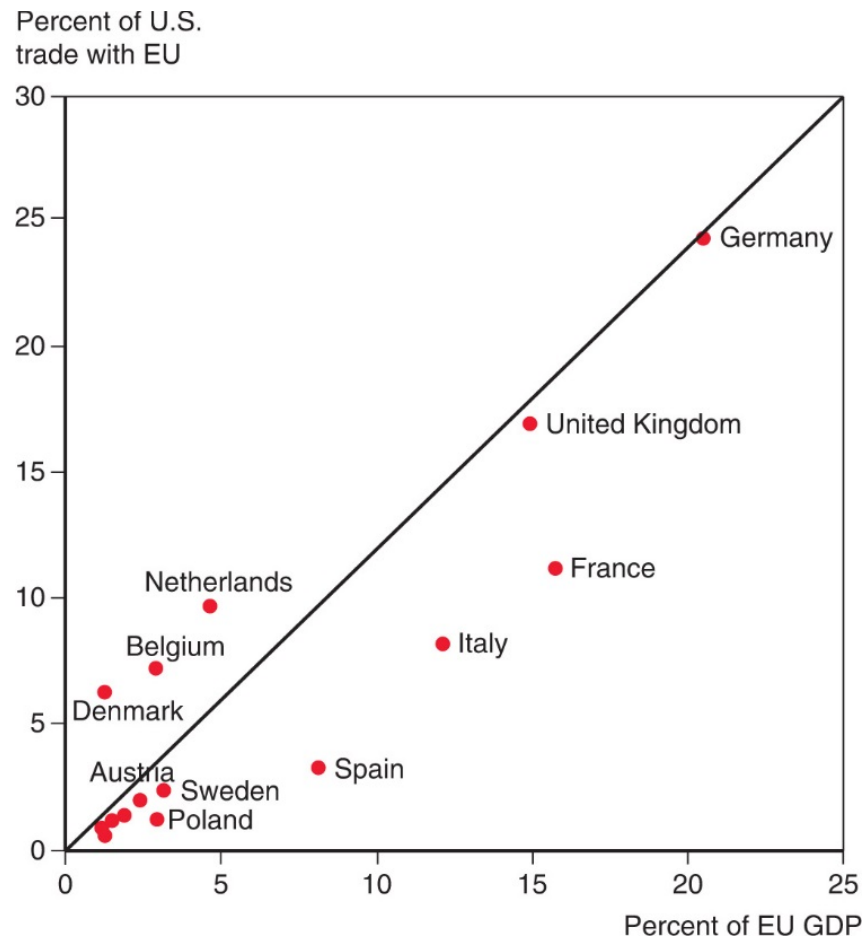
Figure 1. Total U.S. Trade with Major Partners, 2015

1. Хто з ким торгує?

Figure 2. The Size of European Economies, and the Value of Their Trade with the United States.

1. Хто з ким торгує?

- Розмір економіки безпосередньо залежить від обсягу її імпорту та експорту.
  - Більші економіки виробляють більше товарів і послуг, тому їм доводиться більше експортувати.
  - Більші економіки отримують більше доходу від товарів і послуг, що продаються, тому вони можуть імпортувати більше.
  - Торгівля між будь-якими двома країнами більша, чим більшою є будь-яка країна.

1. Хто з ким торгує?

- Гравітаційна модель - це рівняння, яке вгадує обсяг торгівлі між країнами i та j :

$$T_{ij} = \frac{A \times Y_i \times Y_j}{D_{ij}}$$

де A - константа

T_{ij} - величина торгівлі між країною i і країною j

Y_i ВВП країни i , Y_j - це ВВП країни j

D_{ij} - відстань між країною i та країною j

1. Хто з ким торгує?

- Використання моделі гравітації: пошук аномалій:
- Гравітаційна модель добре підходить до даних про торгівлю США з європейськими країнами, хоча і не ідеально .
- Нідерланди, Бельгія та Ірландія торгують із США набагато більше, ніж передбачала гравітаційна модель.
  - Ірландія має сильну культурну спорідненість завдяки спільній мові та історії міграції .
  - Нідерланди та Бельгія мають переваги у транспортних витратах завдяки своєму розташуванню .

1. Хто з ким торгує?

■ Перешкоди торгівлі: відстань, бар'єри та межі

Інші речі, крім розміру, мають значення для торгівлі:

- 1) Відстань між ринками впливає на транспортні витрати, а отже, на вартість імпорту та експорту.
- 2) Культурна спорідненість: тісні культурні зв'язки, такі як спільна мова, зазвичай призводять до міцних економічних зв'язків.
- 3) Географія: океанічні гавані та відсутність гірських бар'єрів полегшують перевезення та торгівлю.
- 4) Багатонаціональні корпорації: корпорації, що розповсюджуються по різних країнах, імпортують та експортують багато товарів між своїми підрозділами.
- 5) Кордони: перетин кордонів передбачає формальності, які вимагають часу, часто потрібно обміняти різні валюти, і, можливо, грошові витрати, такі як тарифи, зменшують торгівлю.

1. Хто з ким торгує?

- Перешкоди торгівлі: відстань, бар'єри та межі
- Оцінки ефекту відстані в гравітаційній моделі, передбачають, що збільшення відстані між країнами на 1% пов'язане зі зменшенням обсягу торгівлі від 0,7% до 1%.
- Окрім відстані, міжнародні кордони збільшують вартість та час, необхідний для торгівлі.
- Торгові угоди між країнами зменшують формальності та тарифи, необхідні для перетину кордонів, а отже, збільшують торгівлю.

1. Хто з ким торгує?

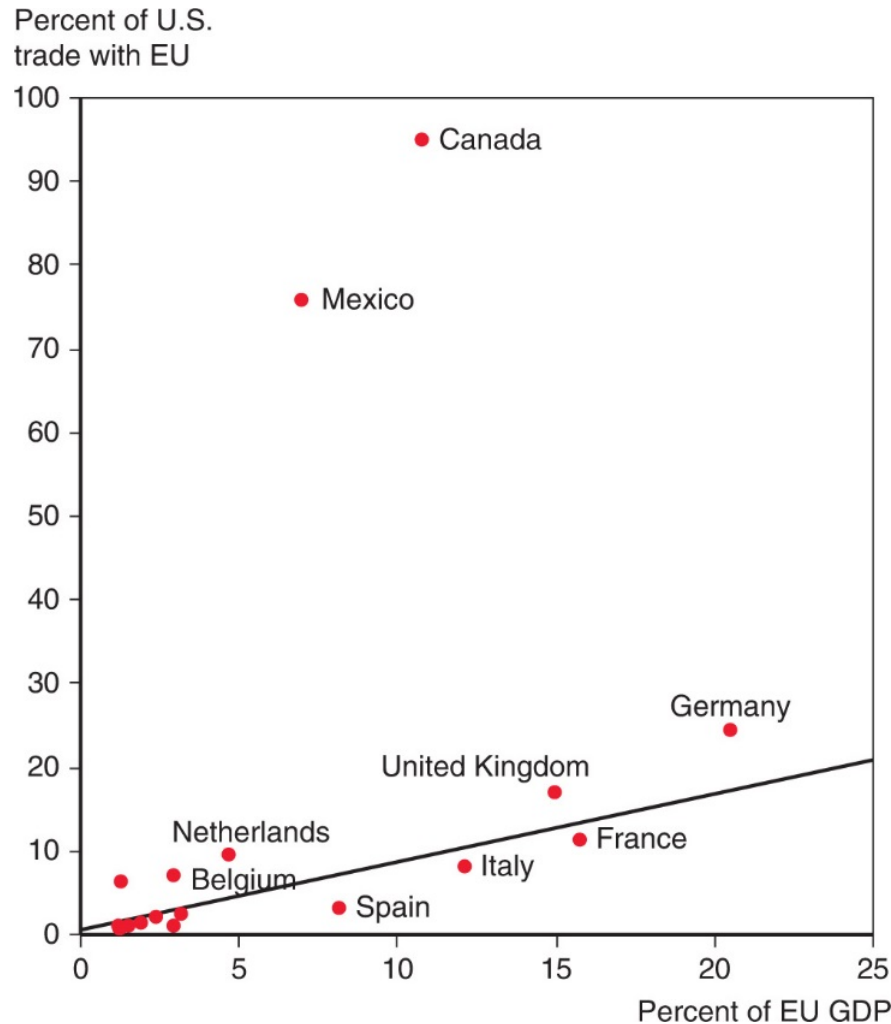

- Перешкоди торгівлі: відстань, бар'єри та межі
- США підписали угоду про вільну торгівлю з Мексикою та Канадою в 1994 році (Північноамериканську угоду про вільну торгівлю (NAFTA)).
- Через НАФТА і через те, що Мексика та Канада близькі до США, обсяг торгівлі між США та їх північними та південними сусідами, як частка ВВП, більший, ніж між США та європейськими країнами.
- Економіка Канади приблизно однакова з економікою Іспанії (близько 10% ВВП ЄС), але Канада торгує з США так само, як і з усією Європою.

1. Хто з ким торгує?

Figure 3. Economic Size and Trade with the United States

1. Хто з ким торгує?

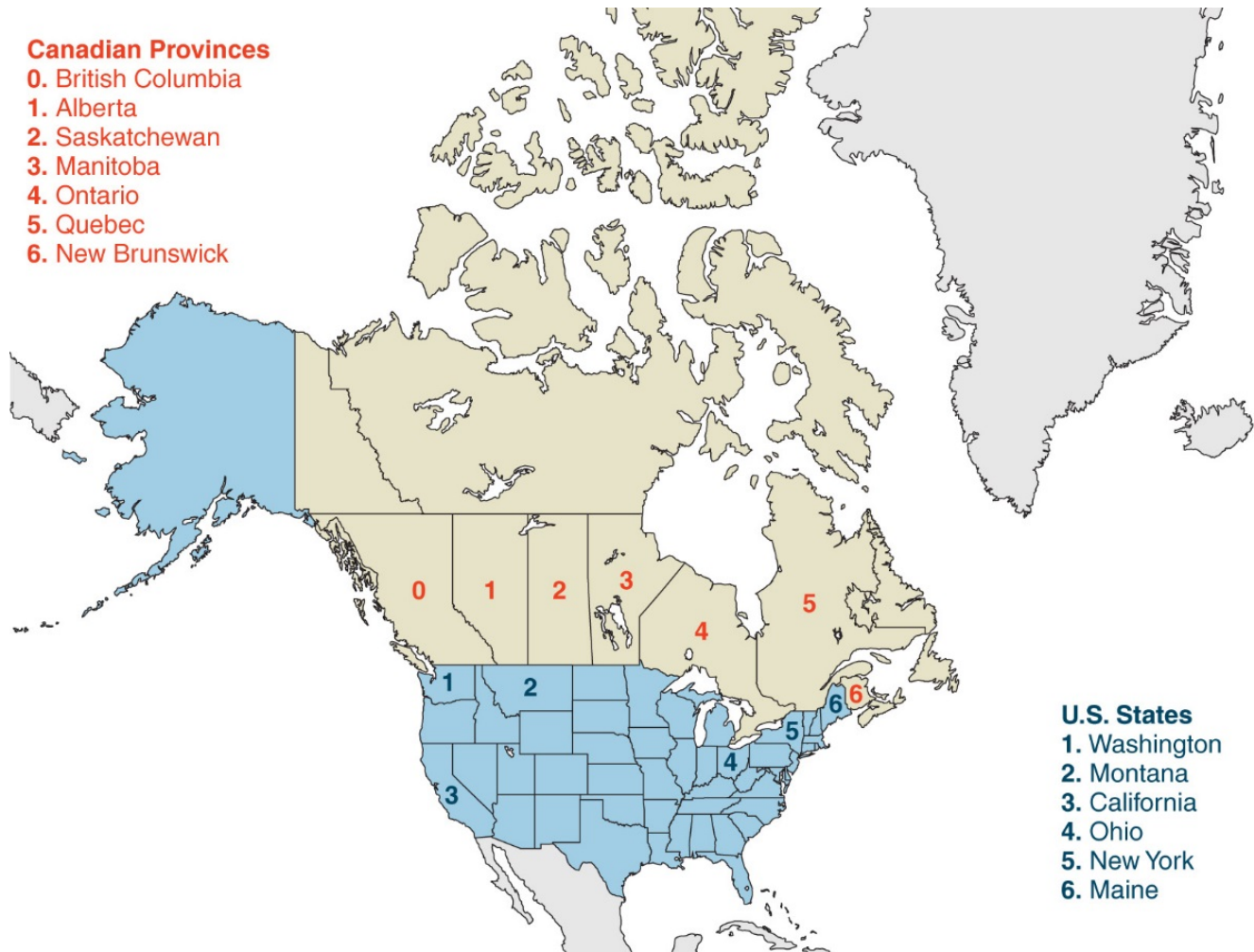

- Проте навіть за умови угоди про вільну торгівлю між США та Канадою, які використовують спільну мову, кордон між цими країнами все ще негативно впливає на торгівлю.
- Дані показують, що торгівля між парами канадських провінцій значно більша, ніж між провінціями Канади та штатами США, навіть при постійній відстані.
- За підрахунками, американсько-канадський кордон стримує торгівлю настільки ж, наскільки країни будуть віддалені на відстань 1500-2500 миль.

1. Хто з ким торгує?

Figure 4. Canadian Provinces and U.S. States that Trade with British Columbia

1. Хто з ким торгує?

Table 1. Trade with British Columbia, as Percent of GDP, 2009

Canadian Province	Trade as Percent of GDP	Trade as Percent of GDP	U.S. State at Similar Distance From British Columbia
Alberta	6.9	2.6	Washington
Saskatchewan	2.4	1.0	Montana
Manitoba	2.0	0.3	California
Ontario	1.9	0.2	Ohio
Quebec	1.4	0.1	New York
New Brunswick	2.3	0.2	Maine

2. Зміна векторів міжнародної торгівлі. Чи став світ меншим?

- Негативний вплив відстані на торгівлю, хоча і суттєвий, з часом став меншим завдяки сучасним перевезенням та зв'язку.
- Технології, що збільшили торгівлю:
  - Колеса, вітрила, компаси, залізниці, телеграф, парові двигуни, автомобілі, телефони, літаки, комп'ютери, факси, Інтернет, волоконна оптика, особисті цифрові помічники, супутники GPS ...

2. Зміна векторів міжнародної торгівлі. Чи став світ меншим?

- Політичні фактори, такі як війни, можуть набагато змінити схеми торгівлі, ніж інновації в галузі транспорту та зв'язку.
- Світова торгівля швидко зростала з 1870 по 1913 рік.
  - Потім вона зазнала різкого спаду через дві світові війни та Велику депресію.
  - Почала відновлюватися приблизно в 1945 році, але повністю відновилася лише до 1970 року.

2. Зміна векторів міжнародної торгівлі. Чи став світ меншим?

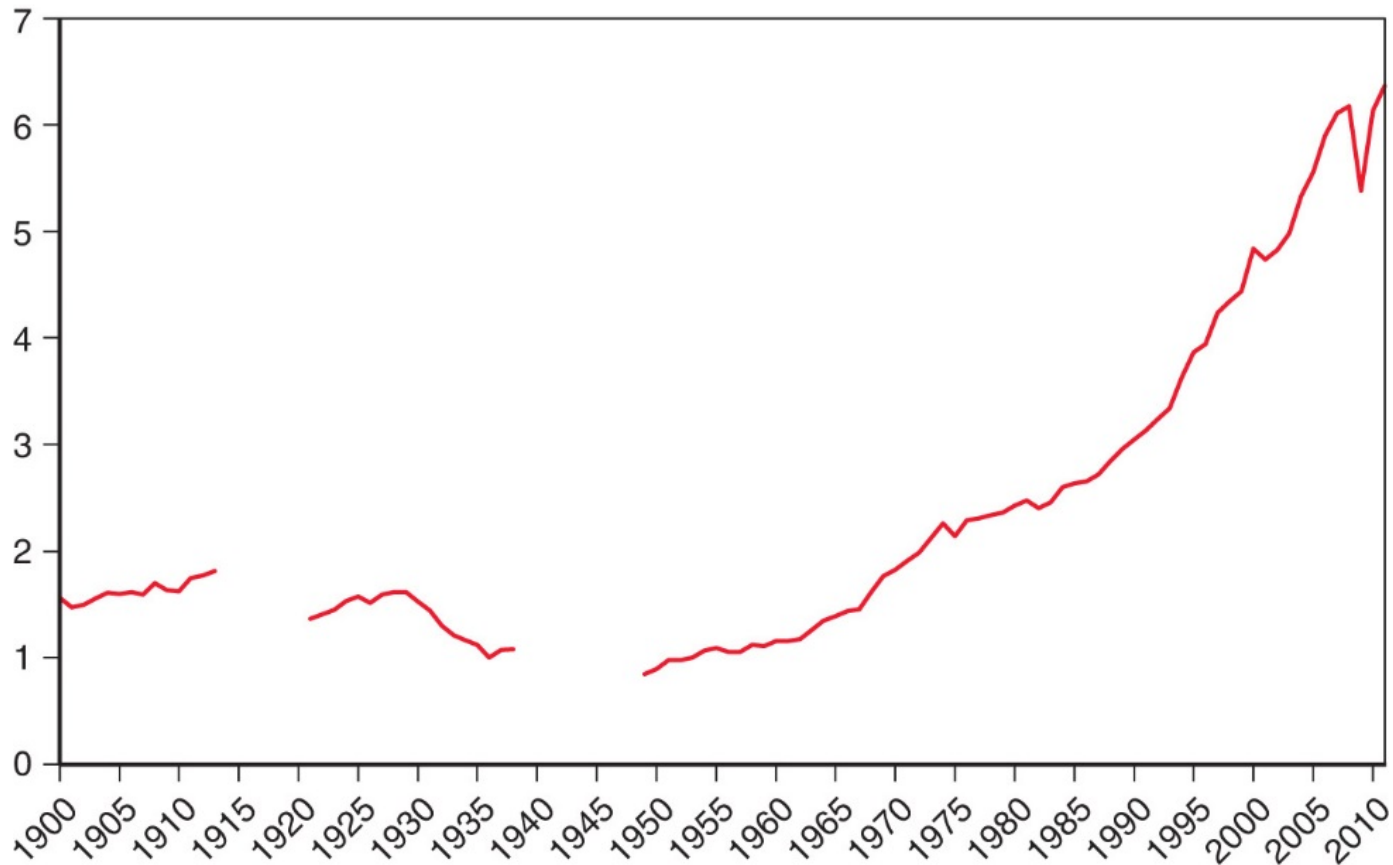
- З 1970 року світова торгівля як частка світового ВВП досягла безпрецедентних значень.
- Вертикальний розпад виробництва сприяв зростанню вартості світової торгівлі завдяки великим перехресним перевезенням компонентів.
- Товар у 100 доларів може призвести до міжнародних торгових потоків на 200 або 300 доларів.

2. Зміна векторів міжнародної торгівлі. Чи став світ меншим?

Figure 5. The Fall and Rise of World Trade

Ratio of manufactures
trade to production

2. Зміна векторів міжнародної торгівлі. Чи став світ меншим?

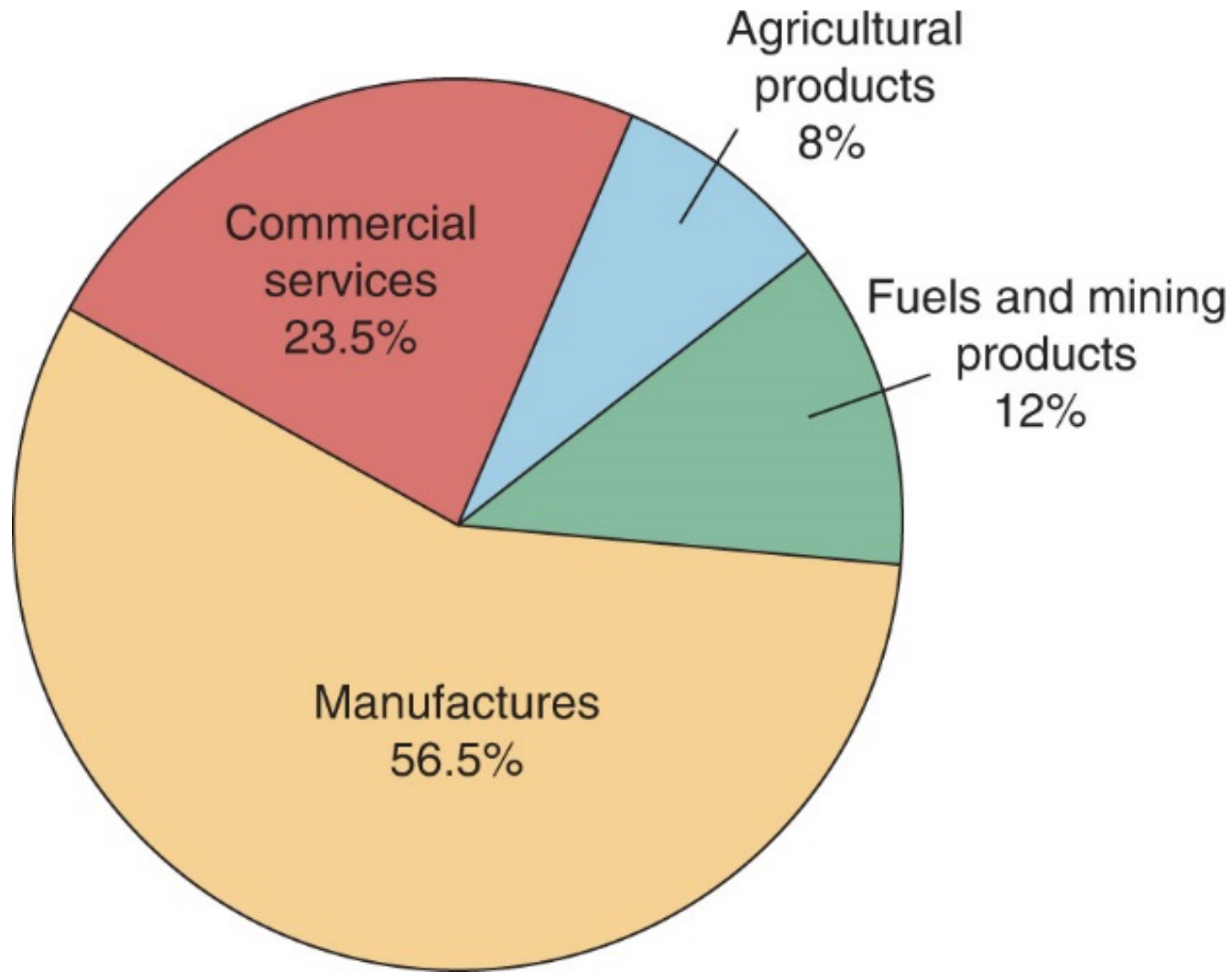

- Якими видами товарів торгують країни зараз, а якими торгували в минулому?
- Сьогодні більша частина (близько 57%) обсягу торгівлі припадає на промислову продукцію, таку як автомобілі, комп'ютери та одяг.
  - Такі послуги, як доставка, страхування, туризм складають близько 24% усієї торгівлі.
  - Мінеральні продукти (наприклад, нафта, вугілля, мідь) залишаються важливою частиною світової торгівлі - 12%
  - Сільськогосподарська продукція становить порівняно невелику частину торгівлі - 8%.

2. Зміна векторів міжнародної торгівлі. Чи став світ меншим?

Figure 6. The Composition of World Trade, 2015

2. Зміна векторів міжнародної торгівлі. Чи став світ меншим?

- У минулому велика частина торгівлі здійснювалася сільськогосподарською та мінеральною продукцією.
  - У 1910 р. Великобританія в основному імпортувала сільськогосподарську та мінеральну продукцію, хоча промислова продукція все ще представляла більшу частину обсягу експорту.
  - У 1910 р. США в основному імпортували та експортували сільськогосподарську продукцію та мінеральні продукти.
  - У 2002 році промислова продукція становила більшу частину обсягу імпорту та експорту для обох країн.

2. Зміна векторів міжнародної торгівлі. Чи став світ меншим?

Table 2. Manufactured Goods as a Percent of Merchandise Trade

	Exports of United Kingdom	Imports of United Kingdom	Exports of United States	Imports of United States
1910	75.4	24.5	47.5	60.7
2015	72.3	73.6	74.8	78.4

2. Зміна векторів міжнародної торгівлі. Чи став світ меншим?

- Країни з низьким та середнім рівнем доходу також змінили склад своєї торгівлі.
  - У 2001 р. Близько 65% експорту з країн із низьким та середнім рівнем доходу складали промислові товари, і лише 10% експорту припадало на сільськогосподарську продукцію.
  - У 1960 р. Близько 58% експорту з країн із низьким та середнім рівнем доходу становила сільськогосподарська продукція і лише 12% експорту - промислова продукція.

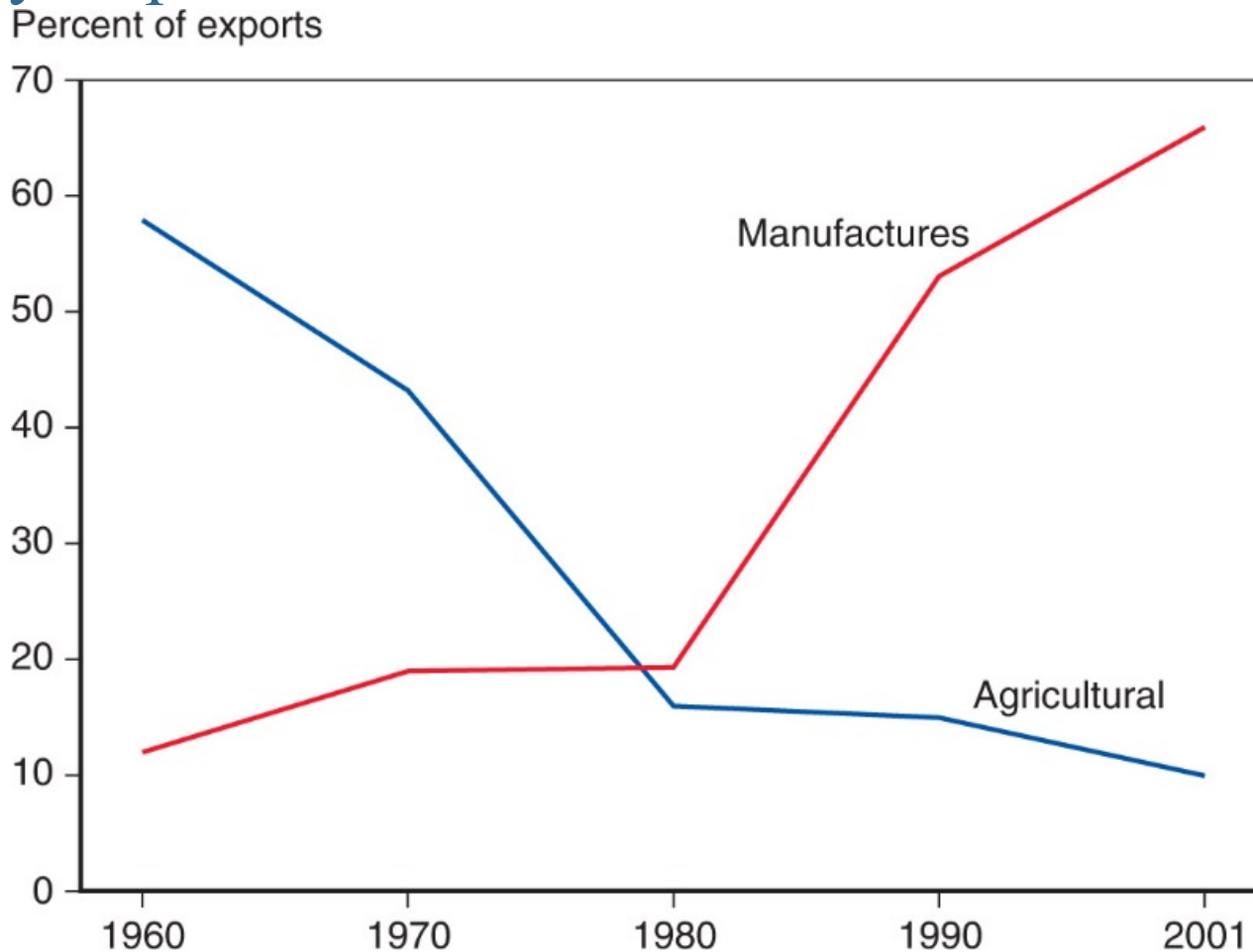
Понад 90 відсотків експорту Китаю, найбільшої країни, що розвивається, і швидко зростаючої сили у світовій торгівлі, складаються з промислових товарів.

2. Зміна векторів міжнародної торгівлі. Чи став світ меншим?

Figure 7. The Changing Composition of Developing-Country Exports

2. Зміна векторів міжнародної торгівлі. Чи став світ меншим?

- Аутсорсинг послуг (або офшоринг) відбувається, коли фірма, яка надає послуги, переносить свою діяльність в іноземне місце .
  - Аутсорсинг послуг може відбуватися для послуг, які можуть передаватися в електронному вигляді .
    - Фірма може перенести свої центри обслуговування клієнтів, телефонні дзвінки яких можуть передаватися в електронному вигляді, до іноземного місця
- Інші послуги можуть не піддаватися дистанційному виконанню

2. Зміна векторів міжнародної торгівлі. Чи став світ меншим?

- На даний момент аутсорсинг послуг не є значною частиною торгівлі.
- Деякі види робіт можна «торгувати», і, отже, потенційно можуть бути передані на аутсорсинг.
- Більшість видів робіт (близько 60%) потрібно виконувати близько до замовника, що робить їх неторгованими.